

ARAŞTIRMA

Açık Erişim

Çocuktan Ebeveyne Şiddet Ölçeği Ebeveyn Formu (ÇEŞÖ-e): Bir Ölçek
Geliştirme Çalışması

Gazi Talha Yeltekin*, Serap Özdemir Bişkin**, Mustafa Özgöl***

Öz

Bu çalışmanın amacı Çocuktan Ebeveyne Şiddet Ölçeği'nin ebeveyn formu'nu geliştirmektir. İncelenen literatürde çocuktan ebeveyne şiddet ölçeklerinin sadece çocuk formlarının bulunmasıyla ve ebeveyn formuna rastlanılamamasıyla; çocuktan ebeveyne şiddetin ebeveyn perspektifinden ölçülebilmesine imkân tanıyan geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirme hedeflenmiştir. Çalışmada 11 yaşından büyük çocuğa sahip toplam 433 (218 AFA, 215 DFA) ebeveyn den veri toplanmıştır. Yaşları 30-69 arasında değişen katılımcıların 328'i kadın, 97'si ise erkektir. Ölçeğin geliştirilme sürecinde, önce Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA), daha sonrasında Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) olmak üzere iki adımlı bir veri toplama süreci izlenerek ölçeğin doğruluğu ve güvenilirliği test edilmiştir. AFA sonucunda toplam varyansın %54.587'sini açıklayan 11 maddelik 2 alt boyutlu (duygusal ve fiziksel) bir yapı elde edilmiştir. DFA neticesinde de elde edilen bu yapının doğrulandığı tespit edilmiştir ($\chi^2= 82.762$, $sd=42$, $\chi^2/sd = 1.971$, $GFI=.931$, $AGFI=.90$, $NFI=.900$, $CFI=.947$, $IFI=.948$, $SRMR=.0645$, $RMSEA=.068$). Ölçüt bağlantılı geçerliği ortaya koymak için kriter olarak tercih edilen ebeveyn stres ölçeği ile mevcut ölçeğin orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı bir ilişkide olduğu tespit edilmiştir ($r=.46$, $p<.001$). Ölçeğin tamamı için iç tutarlılık katsayısı .82, iki yarı test katsayısı ise .80 olarak hesaplanmıştır. Duygusal ve fiziksel 2 alt boyut ve 11 maddeye sahip olan ölçeğin geçerli ve güvenilir olduğu ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çocuktan ebeveyne şiddet, geçerlilik, güvenilirlik, ölçek geliştirme.

Makale Geçmişi

Geliş:27/04/2026

Düzeltilme: 04/06/2026

Kabul: 14/06/2026

* Yüksek Lisans Öğrencisi, Ahi Evran Üniversitesi, ORCID: 0009-0009-6252-5527, Kırşehir, Türkiye, gaziyeltekin@gmail.com

** Doç. Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-1592-6952, Burdur, Türkiye, sozdemir@mehmetakif.edu.tr

*** Dr. Öğr. Üyesi, Ahi Evran Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-9493-3455, Kırşehir, Türkiye, mustafa.ozgol@ahievran.edu.tr

Atıf için: Yeltekin, G. T., Özdemir Bişkin, S. ve Özgöl, M. (2026). Çocuktan ebeveyne şiddet ölçeği ebeveyn formu (ÇEŞÖ-e): Bir ölçek geliştirme çalışması. *OJCES*, 4(1), 59-86. <https://doi.org/10.5281/zenodo.20801799>

Giriş

Şiddet, insanlığın var oluşundan itibaren süre gelen bir olgudur. Kendine, başka bir kişiye, topluluğa veya gruba karşı kasıtlı olarak güç veya kuvvet uygulanması olarak tanımlanan şiddet, sadece birbirlerine karşı görüş ayrılığı olan, düşman olan insanlar arasında yaşanmakla sınırlı kalmayıp aile içerisinde bile görülebilmektedir (Krug vd., 2002). Aile içi şiddet kavramı, henüz ilk yıllarında, önce eşler arası şiddet üzerinden değerlendirilmekteydi ve nadir yaşanan bir durum olarak düşünülmekteydi. O zamanlarda şiddet gören eş için “Bu durumdan rahatsız olmuyor, olsa dile getirirdi veya muhtemelen eşini kışkırttığı için şiddet görüyor.” gibi yargılar bulunmaktaydı ve bu yüzden şiddeti engelleyebilmek için çok kısıtlı bir destek bulunmaktaydı. Eşler arası şiddet veya çocuk istismarı kamuoyunun dikkatine sunulup gerekli politik desteklerle birlikte önleme çalışmaları sürdürülmüştür fakat çocuktan ebeveyne yönelik şiddet, bu şiddet türlerine göre hala çok daha az bilinen ve örneğinin çok daha az görüldüğü bir şiddet türü olarak dikkat çekmektedir. Bununla birlikte, çocuktan anneye şiddeti de kapsayan bu şiddet türü, annelerin bu olgular hakkına yaşadıkları deneyimleri paylaşma konusundaki isteksizliği nedeniyle, aile içi şiddetin diğer boyutlarına göre daha az anlaşılan ve daha az tanınan bir alanı olmuştur (Cottrell, 2001; Edenborough, 2011).

Aile içi şiddetin bir boyutu olarak ortaya çıkan çocuktan ebeveyne şiddet, ilk olarak hırpalanmış ebeveyn sendromu olarak kavramsallaştırılarak; fiili fiziksel saldırıları veya fiziksel zarara yönelik sözlü veya sözsüz tehditler olarak tanımlanmıştır (Harbin ve Madden, 1979). Cottrell (2001) ise, bir çocuğun ebeveyni üzerinde güç ve kontrol kazanmak amacıyla fiziksel, psikolojik veya finansal zarar vermeye yönelik gerçekleştirdiği her türlü eylem şeklinde yeniden tanımlamıştır. Çocuktan ebeveyne şiddetin ulaşabileceği en uç noktaysa ebeveyn katli olarak belirtilmektedir (Harbin ve Madden, 1979). Ergenlerin, dönemleri gereği bağımsızlık kazanma ve bireyleşme süreçlerinde ebeveynlerine karşı çokça direnç gösterdikleri ve meydan okudukları durumlar ergenlik dönemine özgü zorlu süreçler olarak kabul edilmektedir. Bu süreç, ergenin ebeveynine yönelik şiddeti saldırganlık ve kontrol kurma amacıyla gerçekleştirmesi bakımından diğer süreçlerden ayrılmaktadır (Holmbeck ve Hill, 1988; Özdemir Bişkin, 2023).

Çocuktan ebeveyne şiddet, ebeveyne yönelik gerçekleştirilen sözlü, sözsüz veya ekonomik şiddetler olarak tanımlanırken, tanımlanma kriterleri genişletilerek; ebeveynlere veya ebeveyn konumunda olan bireylere yönelik tekrarlanan psikolojik, fiziksel (sözlü veya sözsüz) veya ekonomik şiddetler olarak tanımlanmıştır (Pereira vd., 2017). Bu olgu için farklı araştırmacılar tarafında yapılan isimlendirmelerde; ebeveyn saldırganlığı, ebeveyn istismarı (Cottrell, 2001; Harbin ve Madden, 1979) gibi farklı şekillerde tanımlamalar bulunsa da literatürde en sık kullanılan versiyonu çocuktan ebeveyne şiddettir. Cottrell (2001), çocuktan ebeveyne yönelik şiddeti üç temel boyutta tanımlarken; kasten zarar veren ve kontrol aracı olarak kullanılan her türlü davranışın şiddet olarak tanımlanabileceğini belirtmiştir. Bu üç şiddet boyutundan ilki fiziksel şiddet olarak tanımlanmıştır. Vurmak, yumruk atmak, tokatlamak veya tekmelemek, itmek ve kakmak, eşyaları kırmak, duvarlarda delik açmak, eşyaları fırlatmak ve tükürmek fiziksel şiddetin belirtileri olarak değerlendirilmiştir. Psikolojik şiddet incelendiğinde ise, ebeveyni korkutmak, sinirlendirmek, kötü niyetli zihin okuma oyunları oynamak, ebeveyninin deli olduğunu kendisine düşündürmeye çalışması, ebeveynlerinden gerçekçi olmayan taleplerde bulunmasını, örneğin ebeveyninden talep ettiklerini gerçekleştirebilmesi için işi bırakmasını istemesi, nereye gittiğini veya ne yaptığını ebeveynine kasten söylememesi, evden kaçması ve bütün gece dışarıda kalması, yalan söylemesi, ebeveynine veya bir başkasına zarar vermekle, sakatlamakla veya öldürmekle tehdit etmesi, evden kaçmakla, intihar etmekle veya kendine zarar vermekle ilgili

manipülatif tehditlerde bulunması, ebeveynini veya diğer aile üyelerini aşağılaması, sevgini esirgemesi ve evin yönetimini kontrol etmesi gibi durumlar psikolojik şiddetin birer belirtisi olarak kabul edilmektedir. Psikolojik şiddetin bir alt başlığı olarak nitelendirilen sözel şiddet, çocuğun ebeveynine bağırması, tartışması, meydan okuması (“söylediklerini yapmak zorunda değilim!”), alaycı veya eleştirel olması, küçümsemesi, ebeveyninin yüzüne gülmesi, lakap takması ve ebeveynine küfredmesi olarak kabul edilmektedir. Fakat bu belirtilere ek olarak Cottrell (2001), çalışmasında sözel şiddeti ayrı bir şekilde başlıklandırırsa da bu şiddet türünü psikolojik şiddetin bir parçası olarak belirtmektedir ve bu bağlamda değerlendirmektedir.

Temel şiddet türlerinin üçüncüsüyse ekonomik şiddettir. Çocuğun, ebeveynin parasını ya da değerli bir eşyasını çalması, kendisinin veya ebeveyninin eşyalarını satması, evin veya ebeveynlerinin eşyasına zarar vermesi, ebeveynlerinden karşılayamayacağını bildiği şeyleri satın almalarını talep etmesi, ebeveynlerinin karşılaması gereken borçlar edinmesi (çalma veya zarar verme sonucu vb.) gibi davranışlarda bulunması ekonomik şiddet olarak değerlendirilmektedir. Ebeveynler, çocuklarına karşı maddi varlıklarını sağlamaları gerektiğini düşündüren yaygın bir kültürel fikrin doğrultusunda yoğun ve sürekli olarak gerçekleşen bir baskıyla karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu doğrultuda çoğu çocuk, ebeveynini yeni ürünler almaya ikna etmeye çalışırken bu durumu suistimal ederken, ebeveynlerine ekonomik şiddet uygulayan çocuklarda, ebeveynlerinin yükümlülüklerinden ve yetersizlik duygularından yararlanmaya çalışmalarıyla ebeveynlerinin imkanları dahilinde çocukları için yapabileceklerinden çok daha fazlası için ebeveynlerini zorlamaktadırlar (Cottrell, 2001).

Ergenlik döneminin normal bir parçası olarak kabul edilen ebeveyn- çocuk çatışması, çocuktan ebeveyne şiddeti belirlemeyi zorlaştırmaktadır. Bu bağlamda çocuktan ebeveyne şiddeti ölçmek için gerçekleştirilmiş çalışmalarda da belirtilmektedir ki, çocuktan ebeveyne şiddeti tanımlama ve belirleme noktasında literatürde çok fazla ve farklı tanımlarla birlikte birçok ölçek de mevcuttur. Bu çeşitliliğin ilk nedeni çocukların ebeveynlerine karşı sergilediği tutumların, sözlerin ve davranışların ergenlik dönemine özgü çatışmalar mı olduğu yoksa şiddet mi olduğunun kavramın tanımının eksiliğinden ötürü ayırt edilememesidir (Cano-Lozano, León ve Contreras, 2021; Özdemir Bişkin, 2023).

Bunun üzerine, İspanya’da çocuktan ebeveyne şiddet vakalarının artış göstermesi, literatürdeki tanım karmaşası ve araştırma sonuçlarının tutarsızlığı üzerine 2013 yılında “İspanyol Çocuktan Ebeveyne Şiddet Araştırmaları Derneği” (SEVIFIP) kurulmuştur. Derneğin amacı literatürdeki bu tutarsızlığı ve karmaşayı gidermekle hem araştırmacılar hem de ruh sağlığı alanı çalışanları için ortak, nötr ve net bir tanım oluşturmak olmuştur. Bu amaç doğrultusunda dernek tarafından bu olgu için önerilen tanım; ebeveynlere veya ebeveynlerin yerine geçen kişilere yönelik tekrarlanan fiziksel, psikolojik (sözlü veya sözsüz) veya ekonomik şiddet eylemleri şeklinde oluşturulmuştur (Pereira, 2017).

Çocuktan Ebeveyne Şiddetin Güncel Durumu

Çocuktan ebeveyne şiddetin Harbin ve Madden (1979) tarafından ortaya atılmasıyla birlikte bu şiddet türüne yönelik araştırmalar giderek artmıştır. Başta İspanya’da kurulmuş olan İspanyol Çocuktan Ebeveyne Şiddet Araştırmaları Derneği (SEVIFIP) gibi birçok ülkede de çocuktan ebeveyne şiddeti tanımlama ve nedenlerini araştırmaya yönelik çalışmaların yapılmasıyla bu doğrultuda önleyici müdahaleler geliştirilmeye devam edilmektedir (Özdemir Bişkin, 2023; Pereira vd., 2017). Dolayısıyla aynı zamanda bu şiddet türünün gerçekleşip gerçekleşmediğini belirlemeye ve gerçekleşme düzeyini ölçmeye yönelik araştırmalar da artış göstermiştir. Bu zamana kadar geliştirilmiş ölçeklerden Edensorough ve arkadaşları (2011) tarafından Çocuktan Anneye Şiddet Ölçeğine (CMVS) rastlanılmıştır. Ölçeğin geliştirilme sürecinde yapılan revizeler sonrasında alınan son kararlarla birlikte 30

maddeye sahip olan bu ölçek, ebeveyn odaklı geliştirilmeyip sadece anne odaklı geliştirilmesiyle ve yalnızca 12-24 yaş aralığında çocuğa sahip annelere uygulanmasıyla ebeveynlerden bir diğeri olan babalardan veri toplanamaması yönüyle ve sadece ergenlik dönemindeki çocuğa sahip ailelerden oluşturulan örneklemiyle aile içi şiddetin bir basamağı olarak değerlendirilebilmekte fakat eksik kalmaktadır. Daha sonrasında Calvete ve arkadaşları (2013) tarafından “Çocuktan Ebeveyne Saldırganlık” ölçeği geliştirilmiştir. İspanyol ergenlerin ebeveynlerine karşı uyguladıkları şiddetin fiziksel ve psikolojik boyutlarını ölçmeyi amaçlayan ölçek toplam 10 maddeden oluşmaktadır. Bir başka ölçekse Contreras ve arkadaşları (2019) tarafından geliştirilen “Çocuktan Ebeveyne Yönelik Şiddet” ölçeğidir. 14 madde ve 4 alt boyuttan (psikolojik, fiziksel, ekonomik, kontrol/alan) oluşan ölçekte, diğer çocuktan ebeveyne şiddet ölçekleri gibi ergenlere uygulanabilen benzer özelliklere sahip bir diğer ölçek olma niteliği taşımaktadır. Daha sonrasında yine Contreras ve arkadaşları (2020) tarafından 22 maddeden oluşan Çocuktan Ebeveyne Yönelik Şiddet Ölçeği Ebeveyn Anketi (CPV-QP), 14 maddesiyle şiddetin alt boyutlarını incelerken 8 maddesiyle de şiddetin nedenini incelemektedir. Yaşları 12 ila 17 arasında değişen çocuğa sahip ebeveynlerden veri toplanmıştır. Harries ve arkadaşları (2022), 5-24 yaş arası çocukların bakım verenlerinden topladıkları verilerle 23 maddelik ve 3 alt boyutlu (Reaktif, Afektif ve Proaktif) “Çocuktan Ebeveyne Yönelik Şiddet İşlevleri” ölçeğini geliştirmişlerdir. Mevcut çalışmanın yazarlarından Özdemir Bişkin (2023) ise 11 yaş üstü 418 ergenden veri toplayarak; anne ve babayı ayrı değerlendiren, 14 madde ve 3 alt boyuttan (psikolojik, fiziksel, ekonomik) oluşan “Çocuktan Ebeveyne Şiddet (ÇEŞ)” ölçeğini literatüre kazandırmıştır. Konuyla ilgili bir diğer çalışmada Öksüz ve Öğretir Özçelik, Contreras ve arkadaşları (2019) tarafından geliştirilen (CPV-Q) ölçeğin uyarlamasını gerçekleştirmiştir. Son olarak alanyazındaki en güncel çalışma, Monks ve arkadaşları (2026) tarafından geliştirilen “Çocuktan Ebeveyne Yönelik Saldırganlık Ölçeği Ebeveyn Formu”dur (CPA-p). 18 yaşından küçük çocuğu olan 297 ebeveyn veya bakım veren üzerinde uygulanan bu ölçek, 14 madde ve 3 alt boyuta (fiziksel saldırganlık, psikolojik saldırganlık ve olumsuz duygulanım) sahiptir. Monks ve arkadaşları (2026) tarafından geliştirilen (CPA-p) ölçek ile mevcut araştırma kapsamında geliştirilen (ÇEŞÖ-e) ölçek arasındaki farklar incelenmiştir. Yapılan incelemeler neticesinde ilk ve en önemli farkın ölçülen olgu olduğu belirlenmiştir. CPA-p “saldırganlık” olgusunu ölçmeyi hedefleyen bir ölçek iken ÇEŞÖ-e “şiddet” olgusunu ölçmeyi hedefleyen bir ölçek olma niteliğindedir.

Piaget’in bilişsel gelişim kuramına göre çocuk, soyut işlemler dönemine geçmesiyle birlikte aynı zamanda ergenlik dönemine de geçişini sağlamaktadır. Bu döneme geçen ergen, soyut düşünebilme becerisini kazanmasıyla birlikte daha önceki gelişim dönemlerinden farklı olarak bağımsız hareket etme becerisinde de artış göstermektedir. Pereira ve arkadaşları tarafından (2017) İspanyol Çocuktan Ebeveyne Şiddet Araştırmaları Derneği (SEVIFIP) kapsamında 11 uzmanın katılımı ile yapılmış olunan “Yaş” tartışmaları neticesinde 7 uzman tarafından çocuktan ebeveyne yönelik şiddetin belirlenmesinde çocuğun yaşının bir kriter olmamasıyla birlikte, normal ebeveyn veya bakım veren ve bakım alan rollerinin oluşması halinde ortada bir şiddet durumu olduğunun kabul edilebileceği savunulmuştur. Dolayısıyla ergenlik döneminin bitişi ile çocuktan ebeveyne şiddetin belirlenmesinde bir zorluk olarak ortaya çıkman “ergenliğe özgü tartışmalar” kriterinin de ortadan kalmasıyla birlikte bu şiddetin tespiti daha da kolaylaşabilmektedir. Bu sebeple mevcut araştırma kapsamında geliştirilmiş olunan ölçekte soyut işlemler dönemine giriş ve ergenlik dönemine geçiş yapan çocuklar için taban yaş olarak 11 yaş ve üstü çocuğa sahip olan ebeveynler belirlenirken, çocukların yaşı için herhangi bir tavan yaş belirlenmemiştir.

Tüm bu sonuçlar bağlamında, araştırmacılar tarafından yapılan alanyazın incelemeleri neticesinde, çocuktan ebeveyne şiddetin başta Türk kültüründe ölçülebilmesine olanak sağlayabilecek bir ölçeme

aracı olmamasıyla ve mevcutta geliştirilmiş ölçme araçlarının sadece çocuk formuna sahip olmasıyla ebeveyn perspektifinden ölçülmesine olanak sağlayabilecek herhangi bir ebeveyn formunun bulunamamasıyla literatürdeki bu boşluğu doldurması amaçlanmıştır. Dolayısıyla araştırma kapsamında geliştirilen bu ölçeğin literatürdeki bu eksiği doldurması beklenmektedir. Ölçeğin geliştirildiği dil itibarıyla öncelikle Türk örnekleminde yaygınlaşması beklenirken ilerleyen süreçlerde gerçekleştirilebilecek uyarlama çalışmalarıyla birlikte farklı dillerde ve kültürlerde de kullanılabileceği öngörülmektedir (Özdemir Bişkin, 2023).

Yöntem

Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini 11 yaş ve üzerinde çocuğu olan tüm ebeveynler oluşturmaktadır. Bu kriter doğrultusunda çalışmada olasılıksız örnekleme yöntemlerinden biri olan amaçlı örnekleme tekniği kullanılmıştır. Araştırma probleminde uygun geldiği düşünülen özellikleri taşıyan katılımcıların seçilmesi şeklinde tanımlanan (Gürbüz ve Şahin, 2018) amaçlı örnekleme seçimi, araştırma konusuna en uygun veriyi sağlayacak katılımcılara odaklanılmasını mümkün kılmaktadır. Katılımcıların tamamı gönüllülük esasına göre çalışmaya dahil edilmiş olup, veri toplama sürecinde kimlik bilgilerinin gizliliği korunmuştur.

Araştırma kapsamında, öncelikle açımlayıcı faktör analizi (AFA) için 218, sonrasında DFA için ise 215 olmak üzere toplamda 433 ebeveyn veri toplanmıştır. AFA için toplanan verilerden 5'i uç veri olması sebebiyle veri setinden çıkarılmıştır. Yaşları 30 ila 69 arasında değişen 45 (%21.1) erkek ve 168 (%78.9) kadın katılımcıdan oluşan bu grubun yaş ortalaması 45.05'tir. Katılımcıların 103'ü (%48.4) iki, 31'i (%14.6) bir, 79'u ise (37.1) üç ve üzeri çocuk sahibi olduğunu belirtmiştir. Açımlayıcı faktör analizi kapsamında toplanan verilerdeki çalışma grubunun betimsel değişkenlere göre dağılımları Tablo 1' de belirtilmiştir.

Tablo 1. Açımlayıcı Faktör Analizi Kapsamındaki Çalışma Grubunun Tanımlayıcı Bilgileri

Değişken		n	%
Cinsiyet	Kadın	168	78.9
	Erkek	45	21.1
Çocuk Sayısı	1	31	14.6
	2	103	48.4
	3 ve üzeri	79	37.1

DFA için toplanan verilerden üçü uç veri olması sebebiyle veri setinden çıkarılmıştır. Geriye kalan katılımcıların 160'ünün (%75.5) kadın, 52'sinin ise (%24.5) erkek olduğu görülmüştür. Grubun çocuk sayıları incelendiğinde ise ebeveynlerin 111'nin (%52.4) 2, 78'inin (%36.8) 3 ve üzeri, geriye kalan 23'ünün (%10.8) ise çocuğa sahip olduğu belirlenmiştir. 88 (%41.5) ebeveyn eğitim düzeyini üniversite olarak işaretlemiştir. Katılımcıların bir işte çalışma durumlarının ise dengeli bir dağılım göstermiştir (107 (%50.5) çalışmayan). Katılımcıların 87'si (%41.0) ise asgari ücretin üç katı ve üstü bir gelir düzeyine sahip olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların evlilik durumları incelendiğinde 189'unu (%87.9) evli bireyler oluştururken, 14'ünü (%5.6) boşanmış bireyler ve 12'sini ise (%5.6) diğer seçeneğini işaretlemiş olan bireyler oluşturmaktadır. Katılımcıların yaşları 30 ila 66 arasında değişirken ortalamalarının ise 44.72 olduğu bulunmuştur. Doğrulayıcı Faktör Analizi kapsamında kendilerinden veri toplanan grubun tanımlayıcı bilgileri Tablo 2' de belirtilmiştir.

Tablo 2. Doğrulayıcı Faktör Analizi Kapsamındaki Çalışma Grubunun Tanımlayıcı Bilgileri

Değişken		n	%
Cinsiyet	Kadın	160	75.5
	Erkek	52	24.5
Çocuk Sayısı	1	23	10.8
	2	111	52.4
	3 ve üzeri	78	36.8
Eğitim Düzeyi	Ortaokul ve Altı	58	27.4
	Lise	66	31.1
	Üniversite	88	41.5
Çalışma Durumu	Evet	105	49.5
	Hayır	107	50.5
Gelir Düzeyi	Asgari ücret ve altı	22	10.4
	Asgari ücret ve 2 katı	47	22.2
	Asgari ücretin 2 ve 3 katı	56	26.4
	Asgari ücretin 3 katı ve üstü	87	41.0
Evlilik Durumu	Evli	187	88.2
	Boşanmış	14	6.6
	Diğer	11	5.2

Veri Toplama Araçları

Araştırma kapsamında toplamda üç ölçek kullanılmıştır. İlk ölçek kişisel bilgi formudur, ikincisiyse yazarlar tarafından bu çalışma kapsamında geliştirilmiş olunan çocuktan ebeveyne şiddet ölçeğidir. Üçüncüsü ise ebeveyn stresi ölçeğidir. Araştırma kapsamında geliştirilen ÇEŞÖ-e ölçeğinin son altı ay içerisindeki yaşantıları bağlamında katılımcılardan cevaplar toplanmıştır. Ölçeklerin açıklamalarına aşağıda yer verilmiştir.

Kişisel Bilgi Formu:

Yazarlar tarafından hazırlanmış olan formda katılımcılara yaşları, cinsiyetleri ve sahip oldukları çocuk sayısı sorularak demografik bilgilerini belirlemek amaçlanmıştır.

ÇEŞÖ-e'nin Deneme Formunun Hazırlanması

Çocuktan ebeveyne şiddetin ebeveyn perspektifinden ölçülebilmesine imkân tanıyabilmesine yönelik bir ölçme aracı geliştirilmiştir. Ölçek maddelerinin yazılabilmesi için öncelikle Özdemir Bişkin (2023) tarafından hazırlanmış olan çocuk formundaki ölçeğin madde havuzundan yararlanılmıştır. Maddelerin yazım aşamasında iki uzman eşliğinde çocuklara yönelik olan maddeler ebeveynlere yönelik olacak şekilde dönüştürülmüştür. Bu süreçte çocuk formu için oluşturulan madde havuzundaki sorular ebeveyn formuna dönüştürülürken uygunlukları tartışılmış ve ebeveynlerin anlayıp cevaplandırılabilirlikleri formata dönüştürülmüştür. Örneğin çocuk formunda "Söylediği hiçbir şeyi yapmak zorunda olmadığını yüzüne söyledim." şeklinde ifade edilen madde mevcut çalışma kapsamında "Söylediğim hiçbir şeyi yapmak zorunda olmadığını yüzüme söyledi." şeklinde değiştirilmiştir. Katılımcıların maddelere katılma düzeylerini ölçebilmek için "Hiçbir Zaman (1)", "Bir Kez (2)", "Birkaç Kez (3)", "Çoğu zaman (4)" şeklinde bir derecelendirmeye 4'lü Likert tip olarak belirlenmiştir. Ölçek bu haliyle 10 ebeveyne uygulanarak anlaşılabilirliği bakımından test edilmiştir ve maddelerin anlaşıldığı görülmüştür.

Ebeveyn Stresi Ölçeği:

Berry ve Jones tarafından (1995) geliştirilen ölçek daha sonrasında Aslan Gördesli ve Sünbül tarafından (2021) Türkçeye uyarlanmıştır. Ölçek, 5'li Likert tipte bir derecelendirmeye sahip olup, toplamda 16 maddeden oluşmaktadır. 1 (Hiç Katılmıyorum) ile 5 (Tamamen Katılıyorum) puan aralığında değerlendirilmektedir. Ölçekten alınan toplam puanın yüksek olması ebeveynlerin stres düzeyinin yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. 4 alt boyuta (ebeveynlik mutluluğu), ebeveyn stres faktörleri, kontrol eksikliği, ebeveyn memnuniyeti) sahiptir ve 7 ters maddelerden oluşmaktadır. Mevcut çalışmada ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .82 olarak hesaplanırken alt boyutları için ise .66 - .86 aralığında olduğu tespit edilmiştir.

Veri Analizi

SPSS 29.0 ve AMOS 20.0 paket programları kullanılarak çocuktan ebeveyne şiddet ölçeğinin ebeveyn formunun geçerlilik ve güvenilirlik analizleri yapılmıştır. Ölçeğin içerik geçerliliği için bir uzman görüşüne başvurulmuştur. Yapı geçerliği için Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA), ölçüt bağlantılı geçerlik için korelasyon analizi kullanılmıştır. Ölçeğin güvenilirliğini ortaya koymak adına iç tutarlılık ve iki yarı test katsayıları hesaplanmıştır.

Bulgular

Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)

Ölçeğin faktör yapısını belirlemek ve ölçek maddelerini seçmek amacıyla uç veriler ayıklandıktan sonra geriye kalan 213 veri seti üzerinden açıklayıcı faktör analizi gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin yapısal geçerliliğini tespit etmek amacıyla temel bileşenler (principal component) analizi ve "varimaks" eksen döndürmesi tekniği kullanılarak AFA uygulanmıştır. Birinci adımda 37 maddelik form ile ölçeğin çocuk formuna (Özdemir Bışkin, 2023) uygun olarak 3 alt boyut (duygusal, fiziksel, ekonomik) ile sınırlandırılarak analiz yapılmıştır. Paket programın hata vermesi sonucu yapılan inceleme ile 32. maddeye tüm katılımcılar tarafından aynı yanıtın verildiği tespit edilmiştir. İlgili madde çıkarıldıktan sonra kalan maddeler ile analiz tekrar yapılmıştır. AFA neticesinde, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem yeterlilik değerinin .816 olduğu ve örneklemin büyüklüğünün faktör analizi için yeterli olduğu tespit edilmiştir. Bartlett küresellik testinin anlamlı olması [$\chi^2 = 3122.501$, $sd=630$, $p < .001$] maddeler arasındaki korelasyon ilişkilerinin faktör analizi için uygun olduğuna işaret etmektedir. Analiz neticesinde toplam varyansın %37.132'sini açıklayan bir yapı elde edilmiştir. Literatürde ortak varyans değeri düşük olan değişkenlerin çıkarılmasıyla toplam açıklanan varyansın yükseleceği belirtilmektedir (Kalaycı, 2009). Bu doğrultuda ortak varyansı .40'ın altında olan 23 madde çıkarılarak analiz tekrarlanmıştır. 13 madde ile gerçekleştirilen bu analizin sonucunda üçüncü alt boyutta sadece bir maddenin yer aldığı görülmüştür. Kalan maddelerin literatür bağlamında incelenmesi sonucunda 2 alt boyutlu olarak analizin tekrar yapılmasına karar verilmiştir. 2 maddenin alt boyutlarda yer almaması sebebiyle çıkarılması sonucunda 11 madde ile analiz son olarak tekrar yapılmıştır. AFA sonuçları Tablo 3'te sunulmuştur.

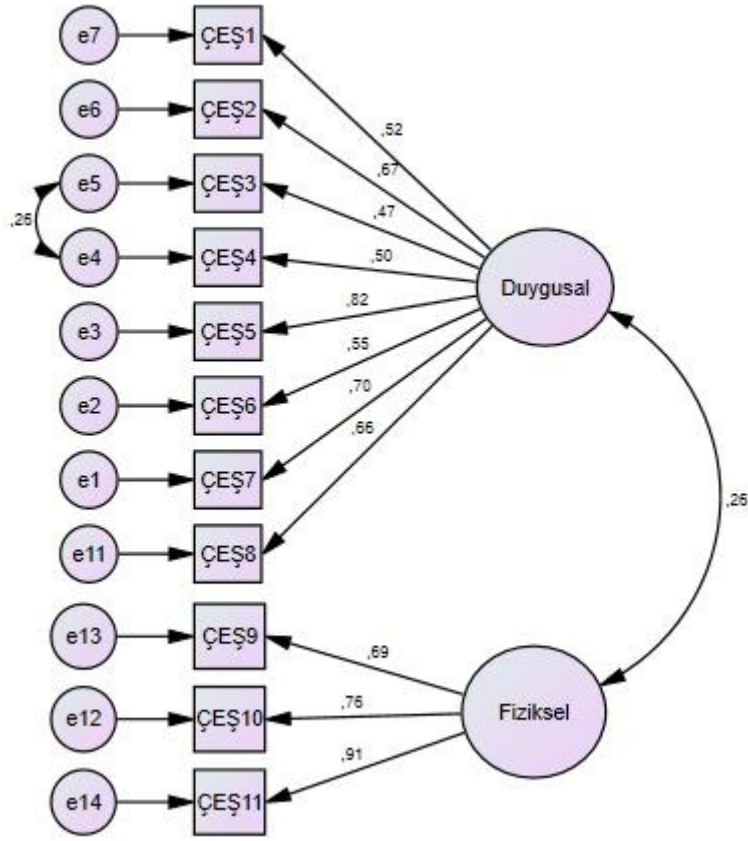
Tablo 3. Çocuktan Ebeveyne Şiddet Ölçeğinin AFA Sonuçları

Değişkenler	Duygusal	Fiziksel
1.	.756	
2.	.741	
3.	.722	
4.	.706	
5.	.676	
6.	.659	
7.	.652	
8.	.642	
9.		.795
10.		.750
11.		.706
Özdeğerler	3.959	2.046
Açıklanan Varyans %	35.987	18.600
Toplam Açıklanan Varyans	54.587	

Tablo 3'te görüldüğü üzere döndürme işleminden sonra birinci faktör %35.987 ve ikinci faktör 18.600 olmak üzere toplam varyansın %54.587'sini açıklayan iki faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Faktör altında yüklenen maddeler ve kuramsal beklentiden yola çıkılarak bu faktörler duygusal şiddet ve fiziksel şiddet şeklinde isimlendirilmiştir. Bu sonuçlar ölçeğin 11 maddeden oluşan iki faktörlü yapısını işaret etmektedir (Gürbüz ve Şahin, 2018).

Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)

Ölçeğin iki faktörlü yapısının geçerliğini ortaya koymak adına birinci düzey doğrulayıcı faktör analizi AMOS 20.0 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Dörtlü Likert ölçeğinde, 215 ebeveynden toplanan verilerin normal dağılması sebebiyle maximum likelihood hesaplama yöntemi kullanılmıştır. Çocuktan ebeveyne şiddet ölçeğinin 2 boyutlu ve 11 maddelik yapının ki-kare uyum değerinin ($\chi^2= 82.762$, $sd=42$) anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Uyum indekslerinden bazılarının mükemmel uyum düzeyine ($\chi^2/sd = 1.971$, $GFI=.93$, $AGFI=.90$, $CFI=.95$, $IFI=.95$) diğerlerinin ise kabul edilebilir uyum düzeyinde ($NFI=.90$, $SRMR=.065$, $RMSEA=.068$) olduğu belirlenmiştir. ÇEŞÖ-e'ye ait birinci düzey DFA'ya ilişkin yol şeması Şekil 1'de sunulmuştur.

Şekil 1. Doğrulayıcı faktör analizi yapısal eşitlik modeli

Şekil 1 incelendiğinde madde toplam korelasyonlarının .47 ile .91 arasında değiştiği görülmektedir. Değerlerin ölçülecek özelliği ayırt etme bakımından literatür ile (Büyüköztürk, 2007) uyumlu bir şekilde .30'un üzerinde olduğu gözlenmiştir. Bu bağlamda ölçekte bulunan maddelerin madde toplam korelasyon değerlerinin yeterli olduğu ifade edilebilir.

Ölçüt Bağlantılı Geçerlik

Ölçüt bağlantılı geçerlik ölçekten alınan puanların daha önceden geliştirilmiş bir ölçek ile ilişkisini ifade etmektedir. Çocuktan ebeveyne şiddet durumunun ebeveynlerin stres düzeyleri ile pozitif yönlü anlamlı düzeyde ilişkili olacağı düşünüldüğünden ölçüt bağlantılı geçerlikte kriter olarak ebeveyn stres ölçeği kullanılmıştır. Yapılan Pearson korelasyon analizi sonucunda değişkenler arasında orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı ilişkinin olduğu tespit edilmiştir ($r=.46, p<.001$).

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliğini ortaya koymak amacıyla AFA ve DFA verileri ile iç tutarlılık ve iki yarı test katsayıları hesaplanmıştır. Yapılan analiz sonuçları Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. ÇEŞÖ-E'ye İlişkin Güvenirlik Bulguları

Faktör	İç Tutarlılık (Cronbach Alpha)		İki Yarı Test (Spearman-Brown)	
	AFA	DFA	AFA	DFA
ÇEŞÖ-e	.83	.82	.80	.80
Duygusal Şiddet	.85	.83	.85	.83
Fiziksel Şiddet	.66	.82	.73	.86

Tablo 4 incelendiğinde ölçeğin tamamının iç tutarlılık katsayılarının AFA ve DFA verileri için sırasıyla .83 ve .82 olduğu, iki yarı test katsayılarının ise her iki veri setinde de .80 olduğu görülmektedir. Gürbüz ve Şahin (2018) güvenilirlik değerlerinden referansın .70 olduğunu ölçek geliştirme çalışmalarında ise bu değer .60'a çekilebileceğini belirtmektedir. Tablonun tamamına bakıldığında tüm katsayıların .70'in üzerinde olduğu sadece Fiziksel Şiddet alt boyutunda AFA verileri ile yapılan hesaplamada .66 olduğu görülmektedir. Söz konusu değer .60'ın üzerinde olması bununla beraber DFA verileri ile yapılan analizde de katsayının .82 olması ilgili alt boyutunda iç tutarlılık katsayısının yeterli olduğunu ortaya koymaktadır.

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada Özdemir Bişkin (2023) tarafından geliştirilmiş olan Çocuktan Ebeveyne Şiddet Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ebeveyn formunu geliştirmek amaçlanmıştır. Bu bağlamda 11 yaşından büyük çocuğu olan ebeveynlerden, son altı ay içerisinde yaşadıkları olayları değerlendirerek ölçek maddelerini yanıtlamaları istenmiştir. Analiz sonuçları bağlamında ölçek 11 maddeyle, duygusal ve fiziksel olmak üzere 2 alt boyuta ayrılmıştır. Duygusal şiddet, kişinin duyguları kullanarak bir başkasını kontrol etmesi olarak tanımlanmaktadır. "Bana şefkat göstermedi." ve "Başına gelenlerden dolayı beni suçladı." gibi ölçek maddeleri duygusal şiddet olarak değerlendirilmektedir. Fiziksel şiddette ise "Tokat attı, Yumruk/tekme attı ve Yaralayabilecek bir nesne ile vurdu." gibi maddeler yer almaktadır (Özdemir Bişkin, 2023). Ölçeğin analiz sonuçları bağlamında, bu ölçeğin kültürel ve dilsel olarak Türk kültürüne uygunluğu doğrulanmıştır. Analiz sonuçlarında madde faktör yüklerinin .30'un üzerinde olması ve doğrulayıcı faktör analizi sonucunda ortaya çıkan modelden elde edilen indekslerin kabul edilen değer aralıklarında bulunması gerekmektedir. Dörtlü Likert tipte geliştirilen ölçek, "1= Hiçbir Zaman, 2= Bir Kez, 3= Birkaç Kez ve 4= Çoğu Zaman" şeklinde derecelendirilmektedir. Ölçekten alınan toplam puanın yüksek olması durumunda çocuktan ebeveyne şiddetin yaşandığı kabul edilmektedir.

Yapılan literatür incelemeleri neticesinde yakın zamanda Monks ve arkadaşları (2026) tarafından geliştirilmiş olan Çocuktan Ebeveyne Saldırganlık Ölçeği (CPA-p), ÇEŞÖ-e ölçeğiyle benzerdir. Başlıca benzerliklerde, her iki ölçek de alt boyutları bakımından fiziksel ve psikolojik şiddet alt boyutlarına sahiptir. Her iki ölçekte de Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda kabul edilen değer aralıklarına göre yüksek iç tutarlılık katsayısına ve yüksek ölçüt geçerlilik düzeyine sahip olması ölçeği güçlü kılmaktadır. Ölçeklerin başlıca ayrışıkları kısımlardan ilki ölçülmek istenilen kavramdır. ÇEŞÖ-e ölçeği "Şiddet" kavramına odaklanarak şiddetin yapısını baz almaktadır. Bütün şiddet eylemleri bir saldırganlık olarak değerlendirilirken, bütün saldırganlık eylemleri bir şiddet olarak değerlendirilmemektedir. Saldırganlık, anlık olarak ve zarar verme amacıyla gerçekleşirken şiddette bu durum bir güç dengesizliği sebebiyle veya kontrol kurma amacıyla gerçekleşmektedir. Bu bağlamda 11 yaş öncesi yani ergenlik dönemi öncesi dönemde olan bir çocuğun davranışlarının arkasındaki sebep saldırganlık olarak değerlendirilebilmek mümkünken, ergenlik dönemi ve sonrasında bu davranışları şiddet olarak değerlendirmek durumu daha anlaşılır kılmaktadır. Bir diğer ayrışan kısım CPA-p ölçeğinin alt boyutlarının üçüncüsü olan olumsuz

duygulanımdır. Güncel literatür bağlamında farklı ve yenilikçi bir yaklaşım olarak ortaya konulan bu alt boyut, ÇEŞÖ-e ölçeğinin ölçmeyi amaçladığı "temel şiddet" boyutlarından farklı olarak ortaya konmuştur. Dolayısıyla ÇEŞÖ-e ölçeğinde ebeveynlerin olumsuz duygulanımının incelenmesiyle olumsuz duygulanım düzeyleri ortaya koyulabilecektir fakat bu olguyu dahil etmek ölçülmek istenilen özelliği "şiddet" boyutunun dışına taşıyacaktır.

ÇEŞÖ-e ölçeğinde belirlenen taban yaş sınırının 11 olması ve üst yaş sınırı bulunmaması yönüyle çocukların gelişimsel dönemleri bağlamında, soyut dönem öncesi yaşanabilecek bir tartışmanın çocukluğa özgü "normal" olarak değerlendirilebileceği bilinirken, 11 yaş ve üzerindeki çocuklarda bilinçli olarak saldırganlıktan ziyade şiddetin gerçekleşmesiyle CPA-p ölçeğinden belirgin bir şekilde ayrılmakta ve bu yönüyle geliştirilme amacının önemini oluşturmaktadır. Buna ek olarak geliştirilme önemini daha da güçlü kılan bir diğer durum ise çocuktan ebeveyne şiddeti diyadik olarak ölçebilmeyi mümkün kılmasıdır. Aile içi ilişkiler, doğası gereği bireylerin birbirlerinin davranışlarını karşılıklı olarak etkilediği, dinamik ve iki yönlü bir bağımlılık (interdependence) ilişkisine dayanmaktadır. Çocuktan ebeveyne şiddet olgusu da yalnızca çocuğun dürtüsel bir eylemi ya da ebeveynin pasif bir maruz kalma durumu değil; her iki tarafın algı, tutum ve geçmiş etkileşim örüntülerinin şekillendirdiği ilişkişel bir krizdir. Bu doğrultuda geliştirilen ÇEŞÖ-e ölçeği, Özdemir Bişkin (2023) tarafından geliştirilen Çocuktan Ebeveyne Şiddet Ölçeği Çocuk Formu Çalışmasının bir parçası olarak geliştirilmesinden ötürü, diyadik bir çalışmada bu iki ölçeğin birlikte kullanılması halinde maddeler ve boyutlar bakımından daha anlamlı ve daha güvenilir sonuçların elde edilmesine olanak sağlayacaktır. Böyle bir diyadik yaklaşım, literatürdeki Aktör-Partner Karşılıklı Bağımlılık Modeli (APIM) gibi çağdaş analiz yöntemlerinin kullanılmasına kapı aralayarak, çocuğun şiddet algısının ebeveynin psikolojik iyi oluşu üzerindeki etkisini (veya tersini) eş zamanlı olarak test etmeyi mümkün kılacaktır. Buna ek olarak ÇEŞÖ-e ölçeğinde, çocuk formundan farklı olarak ekonomik boyutun faktör yapısında ortaya çıkmaması kavramsal açıdan önemli bir bulgudur. Çocuk formunda net bir şekilde ayrışan ekonomik şiddet boyutunun ebeveyn formunda istatistiksel olarak kümelenmemesi, ebeveynlerin çocuklarının maddi kaynaklı baskı, tehdit ya da izinsiz para alma gibi davranışlarını doğrudan bir "ekonomik şiddet" eylemi olarak adlandırmaktan kaçınmalarıyla açıklanabilir. Literatürde ebeveynlerin, çocuklarının maddi talepleri karşısında sergiledikleri ısrarcı veya agresif tutumları şiddet sarmalından ziyade, ebeveynlik rolünün getirdiği doğal bir karşılama yükümlülüğü veya çocuğun olgunlaşmamış bencil istekleri olarak rasyonalize ettikleri görülmektedir. Bu durum, çocuk formunda var olan ekonomik boyutun ebeveyn formunda bağımsız bir faktör olarak belirmemesinin temel gerekçesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda 2 alt boyutta (duygusal ve fiziksel) ortaya çıkan bu ölçeğin Özdemir Bişkin (2023) tarafından geliştirilmiş olan çocuk formundan elde edilen sonuçlara göre farklılaştığı görülmektedir; nitekim çocuktan ebeveyne şiddet çocuk perspektifinden incelendiği takdirde üç alt boyutta (duygusal, fiziksel, ekonomik) ortaya çıkmaktadır. Daha öncesinde de açıklandığı üzere Cottrell (2001) tarafından yapılmış araştırmada da Özdemir Bişkin (2023) tarafından yapılmış araştırmanın sonuçlarına benzer bulgulara rastlanmıştır. Dolayısıyla çocuktan ebeveyne şiddetin ebeveyn perspektifinden incelenmesi sonucu çocuklarda 3 boyutta olan yapının ebeveynlerde 2 boyutta gözlenmesi, şiddetin ebeveyn perspektifinden daha farklı değerlendirildiğini ortaya koymaktadır. Bu farklılaşmanın temel gerekçesi, taraflar arasındaki "ekonomik güç asimetrisi" ve "şiddeti algılama eşiği" ile ilişkilidir. Çocukların, aile içindeki ekonomik kısıtlamalara tepki olarak geliştirdikleri agresif tutumları veya ebeveynin parasını izinsiz almayı bir güç/hak arayışı (dolayısıyla ekonomik bir zarar verme eylemi) olarak algılıyor olabilirler. Buna karşın ebeveynler, hiyerarşik olarak parayı kontrol eden ve sağlayan konumda

oldukları için, çocuğun bu eylemlerini bir "güç suistimali (şiddet)" olarak değil, kontrol edilebilir bir "davranış problemi" veya "disiplinsizlik" olarak algılıyor olabilirler. Yani ebeveynlerin algısındaki şiddet eşiği, ekonomik temelli manipülasyonları kapsamayacak kadar esnek olabilir; ebeveynler ancak fiziksel bir zarar veya doğrudan duygusal bir yıpratılma hissettiğinde bunu şiddet olarak tanımlıyor olabilir. Bu algısal asimetri, aynı olgunun çocuk ve ebeveyn formlarında farklı boyut yapılarıyla doğrulanmasının altında yatan temel mekanizmalardan biri olarak görülebilir.

Sonuç olarak Çocuktan Ebeveyne Şiddet Ölçeği'nin Ebeveyn Formu, bu şiddet türünü ebeveyn perspektifinden açıklayabilen geçerli ve güvenilir bir ölçme aracıdır. Türk ebeveynlerin perspektifinden çocuktan ebeveyne şiddet düzeylerini ölçmek için fayda sağlaması beklenen ölçek, kısa ve az sayıdaki maddelere sahip olması yönüyle de ölçme aracının tercih edilebilirliği, kullanılabilirliği ve analizlerinin kısa sürede gerçekleştirilebilirliği açısından da araştırmacılara fayda sağlaması beklenmektedir. Ayrıca bu ölçek, sadece tarama çalışmalarında değil, aile içi çatışmaların dinamiklerini hedef alan güncel diyadik ve deneysel araştırmalarda da güçlü bir metodolojik araç sunmaktadır. Ölçeğin sunduğu bu iki yönlü değerlendirme olanağı, klinik uygulamalarda aile terapistlerinin ve psikolojik danışmanların ebeveyn-çocuk arasındaki algısal uyumsuzlukları saptamasına, aile odaklı müdahale ile önleme programlarının (örneğin, ebeveyn rehberliği ve öfke kontrolü eğitimleri) etkinliğinin deneysel olarak test edilmesine stratejik bir zemin hazırlamaktadır.

Araştırmanın Sınırlılıkları ve Gelecek Çalışmalar için Öneriler

Bu araştırmanın bulguları, gelecekteki çalışmalar için önemli pencereler açmakla birlikte, kendi içinde bazı metodolojik sınırlılıklara sahiptir. İlk olarak, çalışmanın en belirgin sınırlılığı, veri toplanan örneklemdeki ebeveynlerin cinsiyet demografisinin dengeli olmamasıdır. Katılımcıların büyük çoğunluğunun kadın/anne ebeveynlerden oluşması, çocuktan ebeveyne yönelik şiddet algısının babaların perspektifinden tam olarak yansıtılmasını kısıtlamıştır. Gelecekteki araştırmalarda bu demografik dengeye dikkat edilmesi, toplanacak dengeli verinin her iki cinsiyet için de ayrı ayrı çocuktan ebeveyne şiddet düzeyine yönelik toplumsal cinsiyet bağlamında gerçekleştirilecek analizlere imkân tanıyacaktır.

İkinci olarak, çalışma kapsamında toplanan verilerin çocuktan ebeveyne şiddetin yalnızca ebeveyn perspektifini yansıtması bir diğer sınırlılıktır. Aile içi ilişkilerin karşılıklı bağımlı doğası göz önüne alındığında, gelecekte ebeveyn-çocuk örneklemeyle diyadik araştırmaların gerçekleştirilmesi, bu şiddetin hem çocuk hem ebeveyn perspektifinden eş zamanlı incelenmesini sağlayarak daha kesin ve bütüncül sonuçlar elde edilmesine olanak tanıyacaktır.

Üçüncü bir sınırlılık ise, verilerin hassas ve etiketleyici bir konu olan "aile içi şiddet" olgusuna odaklanması sebebiyle, ölçeği yanıtlayan ebeveynlerin sosyal istenirlik yanlılığı göstermiş olabileceği olasılığıdır. Ebeveynler, toplumsal roller ve onaylanma arzusu nedeniyle çocuklarından gördükleri şiddet eylemlerini veya kendi tepkilerini olduğundan daha az beyan etme eğilimi göstermiş olabilirler. Bu durum, gelecekteki çalışmalarda sosyal istenirlik ölçeklerinin sürece dahil edilmesi veya nitel görüşmelerle verilerin çeşitlendirilmesi ihtiyacını doğurmaktadır.

Son olarak, araştırmanın örneklem grubu ve coğrafi dağılımı, bulguların evrensel düzeyde genellenebilirliği açısından sınırlılık teşkil etmektedir. Sadece Türk kültüründe ve belirli bir coğrafi bölgede test edilmiş olan bu ölçme aracının genellenebilirliğini artırmak adına, gelecekte farklı sosyo-ekonomik düzeylerden örneklemlemlerle çalışılması ve yapılacak kültürler arası uyarılma çalışmaları sayesinde başka kültürlerde de geçerlik ve güvenilirlik performansının test edilmesi önerilmektedir.

Çatışma Beyanı ve Etik Açıklama

Araştırmacıların araştırmayla ilgili diğer kişi ve kurumlarla çıkar çatışması bulunmamaktadır. Bu çalışma Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'nun 01.10.2025 tarih, 2025/10 toplantı ve GO 2025/2093 karar numaralı onayı ile yürütülmüştür.

Kaynaklar

- Berry, J. O., & Jones, W. H. (1995). The parental stress scale: Initial psychometric evidence. *Journal of Social and Personal Relationships*, 12(3), 463-472.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Calvete, E., Gámez-Guadix, M., Orue, I., Gonzalez-Diez, Z., Lopez de Arroyabe, E., Sampedro, R., ... Borrajo, E. (2013). Brief report: The adolescent child-to-parent aggression questionnaire: An examination of aggressions against parents in Spanish adolescents. *Journal of Adolescence*, 36, 1077-1081. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2013.08.017>
- Cano-Lozano, M. C., León, S. P., & Contreras, L. (2021). Child-to-parent violence: Examining the frequency and reasons in Spanish youth. *Family Relations*, 70(4), 1132-1149. <https://doi.org/10.1111/fare.12567>
- Contreras, L., Bustos-Navarrete, C., & Cano-Lozano, M. C. (2019). Child-to-parent violence questionnaire (CPV-Q): Validation among Spanish adolescents. *International journal of clinical and health psychology : IJCHP*, 19(1), 67-74. <https://doi.org/10.1016/j.ijchp.2018.09.001>
- Contreras, L., León, SP ve Cano-Lozano, MC (2020). Assessing child-to-parent violence with the child-to-parent violence questionnaire, parents' version (CPV-Q-P): Factor structure, prevalence, and reasons. *Frontiers in Psychology*, 11:604956. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.604956>
- Cottrell, B. (2001). *Parent abuse: The abuse of parent by their teenage children*. Ottawa: Family Violence Prevention Unit, Health Canada.
- Edenborough, M., Wilkes, L. M., Jackson, D., & Mannix, J. (2011). Development and validation of the child-to-mother violence scale. *Nurse Researcher*, 18(2), 63-76. <https://doi.org/10.7748/nr2011.01.18.2.63.c8285>
- Gallego, R., Novo, M., Fariña, F. & Arce, R. (2019). Child-to-parent violence and parent-to-child violence: A meta-analytic review. *European Journal of Psychology Applied to Legal Context* 11(2), 51-59. <https://doi.org/10.5093/ejpalc2019a4>.
- Gördesli, M. A., & Sünbül, Z. A. (2021). The psychometric properties of parental stress scale-Turkish Form. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 11(61), 199-213.
- Gürbüz, S., & Şahin, F. (2018). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri: Felsefe, yöntem, analiz* (5. baskı). Seçkin Yayınları.
- Harbin, H. T., & Madden, D. J. (1979). Battered parents: a new syndrome. *The American Journal of Psychiatry*, 136(10), 1288-1291.
- Harries, T., Curtis, A., Skvarc, D., Walker, A., & Mayshak, R. (2023). The child-to-parent violence functions scale (CPV-F): Development and validation. *Journal of Family Violence*, 38(7), 1287-1301. <https://doi.org/10.1007/s10896-022-00425-2>
- Holmbeck, G. N., & Hill, J. P. (1988). Storm and stress beliefs about adolescence: Prevalence, self-reported antecedents, and effects of an undergraduate course. *Journal of Youth and Adolescence*, 17(4), 285-306. <https://doi.org/10.1007/BF0153761>
- Kalaycı, Ş. (2009). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri* (4. baskı). Asil Yayın Dağıtım.
- Krug, E. G., Mercy, J. A., Dahlberg, L. L., & Zwi, A. B. (2002). The world report on violence and health. *The Lancet*, 360(9339), 1083-1088. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(02\)11133-0](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(02)11133-0)

- Monks, C. P., Tsermensei, S., & Thompson, T. (2026). Development and psychometric properties of the child-to-parent aggression parent-report (CPA-p). *Journal of Child and Family Studies*, 1-8. <https://doi.org/10.1007/s10826-026-03287-0>
- Oksuz, A., & Öğretir Özçelik, A. D. (2025). Ergenden ebeveyne şiddet ölçeği: Bir ölçek uyarlama çalışması. *Ondokuz Mayıs University Journal of Education Faculty*, 44(1), 41-70. <https://doi.org/10.7822/omuefd.1423438>
- Özdemir-Bişkin, S. (2023). Development of child to parent violence scale (CPV-S): Investigating psychometric properties in Turkish adolescents. *Research on Education and Psychology (REP)*, 7(Special Issue 2), 478-493. <https://doi.org/10.54535/rep.1362040>
- Pereira, R., Loinaz, I., del Hoyo-Bilbao, J., Arrospide, J., Bertino, L., Calvo, A., ... & Gutiérrez, M. M. (2017). Proposal for a definition of filio-parental violence: Consensus of the Spanish Society for the Study of FilioParental Violence (SEVIFIP). *Papeles Del Psicólogo*, 38(3), 216-223. <https://doi.org/10.23923/pap.psicol2017.2839>

RESEARCH

Open Access

**Child-to-Parent Violence Scale Parent Form (ÇEŞÖ-e): A Scale
Development Study**

Gazi Talha Yeltekin*, Serap Özdemir Bişkin**, Mustafa Özgöl***

Abstract

The objective of this study is to develop the parent form of the Child-to-Parent Violence Scale. In light of the dearth of child forms of child-to-parent violence scales in the extant literature, and given the absence of a parent form, the objective of this study was to develop a valid and reliable measurement instrument that would enable the assessment of child-to-parent violence from the parental perspective. A total of 433 parents participated in the study, with 218 contributing to the EFA and 215 to the CFA. The participants had children who were over 11 years of age. The participants, whose ages ranged between 30 and 69, consisted of 328 females and 97 males. During the scale development process, a two-step data collection procedure was followed – first conducting Exploratory Factor Analysis (EFA) and subsequently Confirmatory Factor Analysis (CFA) – to test the validity and reliability of the scale. Consequently, the EFA yielded a 11-item, 2-dimensional structure (emotional and physical) that accounted for 54.587% of the total variance. The results of the CFA analysis indicated that the hypothesized structure was substantiated ($\chi^2 = 82.762$, $df = 42$, $\chi^2/df = 1.971$, $GFI = .931$, $AGFI = .90$, $NFI = .900$, $CFI = .947$, $IFI = .948$, $SRMR = .0645$, $RMSEA = .068$). In order to establish criterion-related validity, the parental stress scale was selected as the criterion. It was determined that the current scale exhibited a moderate, positive, and significant correlation with it ($r = .46$, $p < .001$). The internal consistency coefficient for the overall scale was calculated to be .82, and the split-half reliability coefficient was calculated to be .80. In conclusion, the scale, which comprises two dimensions (emotional and physical) and 11 items, was demonstrated to be valid and reliable.

Keywords: Child-to-Parent Violence, Validity, Reliability, Scale Development

Article History

Received: 27/04/2026

Correction: 04/06/2026

Accept: 14/06/2026

* Master's Student, Ahi Evran University, ORCID: 0009-0009-6252-5527, Kırşehir, Turkey, gaziyeltekin@gmail.com

** Assoc. Prof. Dr., Mehmet Akif Ersoy University, ORCID: 0000-0002-1592-6952, Burdur, Turkey, sozdemir@mehmetakif.edu.tr

*** Asst. Professor, Ahi Evran University, ORCID: 0000-0002-9493-3455, Kırşehir, Turkey, mustafa.ozgol@ahievran.edu.tr

For citation: Yeltekin, G. T., Özdemir Bişkin, S. and Özgöl, M. (2026). Child-to-parent violence scale parent form (ÇEŞÖ-e): A scale development study. *OJCES*, 4(1), 59-86. <https://doi.org/10.5281/zenodo.20801799>

Introduction

Violence is a phenomenon that has persisted since the dawn of humanity. Violence is defined as the intentional use of physical force or power against oneself, another person, or against a group or community. This definition encompasses a broader range of manifestations than the more commonly cited examples of violence between individuals with conflicting views or mutual hostility. It is important to note that violence can also manifest within the family (Krug et al., 2002). In its nascent years, the concept of domestic violence was primarily evaluated through the lens of spousal violence and was considered a rare phenomenon. At that time, prevailing judgments regarding the abused spouse—such as "They are not disturbed by this situation, otherwise they would express it," or "They are likely experiencing violence because they provoked their spouse"—led to very limited support for preventing such violence. While spousal violence and child abuse have been brought to public attention and prevention efforts have been sustained through requisite political support, child-to-parent violence stands out as a form of violence that remains far less recognized and much less documented compared to these types. Moreover, this form of violence, which encompasses child-to-mother violence, has remained a less understood and less recognized domain of domestic violence than its other dimensions, largely due to mothers' reluctance to share their experiences regarding these phenomena (Cottrell, 2001; Edenborough, 2011).

Child-to-parent violence, a component of domestic violence, was initially conceptualized as "battered parent syndrome" and defined as actual physical assaults or verbal or nonverbal threats of physical harm (Harbin & Madden, 1979). In contrast, Cottrell (2001) proposed a redefinition of the term, characterizing it as any action taken by a child to inflict harm, whether physical, psychological, or financial, with the intent to gain power and control over a parent. The most extreme manifestation of violence perpetrated by children against parents is parricide, as defined by Harbin and Madden (1979). It is acknowledged that instances in which adolescents exhibit substantial resistance and challenge toward their parents during the processes of gaining independence and individuation are recognized as challenging trajectories unique to adolescence. This acknowledgment is made in consideration of the developmental period that characterizes adolescence. This phenomenon is distinguished from such normative developmental processes by the fact that the adolescent perpetrates violence toward the parent specifically for the purposes of aggression and establishing control (Holmbeck & Hill, 1988; Özdemir Bişkin, 2023).

While child-to-parent violence is traditionally defined as verbal, nonverbal, or economic violence directed toward parents, its defining criteria have been broadened to encompass repeated psychological, physical (verbal or nonverbal), or economic violence targeting parents or individuals acting in a parental capacity (Pereira et al., 2017). Despite the utilization of disparate nomenclatures by various researchers for this phenomenon—such as parent-directed aggression or parent abuse (Cottrell, 2001; Harbin & Madden, 1979)—the most frequently utilized term in the extant literature is child-to-parent violence. In defining child-to-parent violence across three primary dimensions, Cottrell (2001) noted that any behavior intended to cause harm and utilized as a mechanism of control can be classified as violence. The initial dimension is defined as physical violence. Behaviors such as striking, punching, slapping, or kicking; pushing and shoving; breaking belongings; punching holes in walls; throwing objects; and spitting are considered manifestations of physical violence. An examination of psychological violence reveals indicators that include intimidating or angering the parent, playing malicious mind games, attempting to make the parent believe they are losing their mind, making

unrealistic demands—such as demanding that the parent quit their job to fulfill the child's requests—deliberately withholding information regarding their whereabouts or actions, running away from home and staying out all night, lying, threatening to harm, maim, or kill the parent or someone else, making manipulative threats related to running away, suicide, or self-harm, humiliating the parent or other family members, withholding affection, and controlling the household management. Verbal violence, classified as a form of psychological violence, encompasses a range of behaviors directed towards parents. These behaviors include shouting at, arguing with, or defying the parent ("I don't have to do what you say!"), using sarcasm or criticism, belittling, laughing in the parent's face, name-calling, and cursing at the parent. However, in addition to these manifestations, although Cottrell (2001) categorizes verbal violence under a distinct heading in her study, she identifies this type of violence as an integral part of psychological violence and evaluates it within this framework.

The third of the primary types of violence is economic violence. Behaviors such as the child stealing the parent's money or valuables, selling their own or their parents' belongings, damaging the house or parental property, demanding that parents purchase items they know are unaffordable, and incurring debts that parents are forced to cover (resulting from theft or property damage, etc.) are categorized as economic violence. Parents encounter significant and persistent pressure stemming from a pervasive cultural ideology that emphasizes the obligation to provide material resources for their children. Consequently, while the majority of children utilize this dynamic when attempting to persuade their parents to acquire new products, children who perpetrate economic violence against their parents actively exploit parental obligations and feelings of inadequacy, compelling parents to go beyond what they can realistically afford within their means (Cottrell, 2001).

Parent-child conflict, which is recognized as a normative aspect of adolescence, complicates the identification of child-to-parent violence. In this context, studies conducted to measure child-to-parent violence also emphasize that a multitude of divergent definitions alongside numerous scales exist in the literature regarding the definition and determination of this phenomenon. The primary reason for this diversity is the inability to distinguish whether the attitudes, verbal expressions, and behaviors exhibited by children toward their parents constitute adolescence-specific conflicts or actual violence, due to the lack of conceptual definition (Cano-Lozano, León, & Contreras, 2021; Özdemir Bişkin, 2023).

In light of the escalating number of cases of violence perpetrated by children against parents in Spain, compounded by the conceptual ambiguity in extant literature and the inconsistent nature of research findings, the "Spanish Society for the Study of Filio-Parental Violence" (SEVIFIP) was founded in 2013. The association endeavored to address these inconsistencies and ambiguities by developing a shared, neutral, and unambiguous definition for both researchers and mental health professionals. In alignment with this objective, the association has proposed a definition for this phenomenon, which is characterized as repeated acts of physical, psychological (verbal or nonverbal), or economic violence directed toward parents or individuals acting in a parental capacity (Pereira, 2017).

The Current State of Child-to-Parent Violence

Following the seminal introduction of the concept of child-to-parent violence by Harbin and Madden in 1979, research targeting this form of violence has progressively increased. The establishment of organizations such as the Spanish Society for the Study of Filio-Parental Violence (SEVIFIP) in Spain, along with the initiation of studies aimed at defining child-to-parent violence and investigating its underlying causes across numerous countries, has led to the development of preventive interventions in this direction (Özdemir Bişkin, 2023; Pereira et al., 2017). Consequently, research aimed at

determining the occurrence and measuring the severity levels of this type of violence has also proliferated. Among the scales developed to date, the Child-to-Mother Violence Scale (CMVS) was introduced by Edenborough et al. (2011). The scale under review comprises 30 items, which were determined following the final decisions made during the revisions in the scale development process. The scale in question evaluates child-to-mother violence as a component of domestic violence. However, the study's limitations are evident in its exclusive focus on mothers, its lack of a parent-oriented approach, its administration exclusively to mothers with children aged 12–24, and its failure to gather data from fathers (the other parental figure). Additionally, the reliance on a sample consisting solely of families with children in adolescence further restricts the generalizability of the findings. Consequently, the "Child-to-Parent Aggression" scale was developed by Calvete et al. (2013). The scale under consideration was developed with the objective of measuring the physical and psychological dimensions of violence perpetrated by Spanish adolescents against their parents. The scale consists of a total of 10 items. Another instrument that has been developed for this purpose is the "Child-to-Parent Violence" questionnaire, which was developed by Contreras et al. (2019). The scale under consideration consists of 14 items and 4 subdimensions (psychological, physical, economic, and control/space). An examination of the scale reveals that it exhibits similar characteristics to other instruments designed to measure child-to-parent violence that have been administered to adolescents. Subsequently, Contreras et al. (2020) developed the 22-item Child-to-Parent Violence Questionnaire - Parent Version (CPV-QP), which examines the subdimensions of violence with 14 items and the determinants of violence with 8 items, utilizing data collected from parents of children aged 12 to 17. Harries et al. (2022) developed the 23-item, 3-subdimension "Functions of Child-to-Parent Violence" scale, which is characterized by reactive, affective, and proactive dimensions. This scale was developed using data obtained from caregivers of children aged 5–24. Özdemir Bişkin (2023), a co-author of the present study, has contributed to the existing body of literature by introducing the "Child-to-Parent Violence Scale" (CPV). The CPV is a 14-item instrument structured across three subdimensions (psychological, physical, and economic) that independently evaluates mothers and fathers. The scale was developed using data gathered from 418 adolescents over the age of 11. In a related study, Öksüz and Öğretir Özçelik conducted the cross-cultural adaptation of the CPV-Q, which was originally developed by Contreras et al. (2019). The most recent study in the literature is the "Child-to-Parent Aggression Scale - Parent Version" (CPA-p), developed by Monks et al. (2026). The scale was administered to 297 parents or caregivers of children under the age of 18. The scale consists of 14 items and 3 subdimensions: physical aggression, psychological aggression, and negative affect of the caregiver. An examination was conducted to ascertain the distinctions between the CPA-p developed by Monks et al. (2026) and the ÇEŞÖ-e scale developed within the scope of the current study. The examination yielded a primary and significant distinction, which was determined to be the phenomenon being measured. The CPA-p is an instrument designed to measure the phenomenon of "aggression," while ÇEŞÖ-e serves as a scale developed to assess the phenomenon of "violence."

According to Piaget's cognitive development theory, the transition to the formal operational stage coincides with the onset of adolescence. Adolescents' attainment of abstract reasoning capacities upon entering this stage is accompanied by a marked increase in autonomous functioning, a development that distinguishes this period from previous stages of development. This developmental shift is congruent with the methodological discourse on "age" conducted by Pereira et al. (2017) under the auspices of the Spanish Society for the Study of Filio-Parental Violence (SEVIFIP). Among the 11 participating experts, 7 maintained that chronological age should not serve as a definitive criterion for

identifying child-to-parent violence. Rather, a manifestation of violence can be verified as long as normative caregiver and care-recipient dynamics are present. Consequently, the resolution of adolescence effectively eliminates the confounding variable of "adolescence-specific conflicts," thereby streamlining the detection of this phenomenon. The instrument developed in the current study establishes a lower age threshold of 11 years, corresponding to the entry into the formal operational stage and the transition to adolescence, while deliberately leaving the upper age limit unspecified.

In light of these findings, comprehensive literature reviews conducted by the researchers revealed a significant gap: there is a lack of a measurement instrument capable of assessing child-to-parent violence within the specific context of Turkish culture. Moreover, the prevailing instruments in use today depend exclusively on reports from adolescents, thereby creating a significant lacuna in the evaluation of this phenomenon from the perspective of parents, who do not have the opportunity to provide direct input through a designated parent-report form. Consequently, the instrument developed within the scope of this study aims to address this empirical gap in the literature. While the scale is expected to proliferate primarily within Turkish samples due to its language of development, subsequent cross-cultural adaptation studies are anticipated to facilitate its utility across diverse languages and cultures (Özdemir Bişkin, 2023).

Method

Participants

The target population of the study consisted of parents with children aged 11 years or older. In accordance with this criterion, purposive sampling, a non-probability sampling technique, was employed. This sampling method enables the selection of participants who possess specific characteristics aligned with the research objectives (Gürbüz & Şahin, 2018), thereby ensuring a direct focus on informants who can provide the most relevant data for the research topic. All participants engaged in the study on a voluntary basis, and the confidentiality of their identifying information was strictly maintained throughout the data collection process.

The data were collected from a total of 433 parents, who were divided into two samples: an exploratory factor analysis (EFA) sample ($n = 218$) and a confirmatory factor analysis (CFA) sample ($n = 215$). Prior to the EFA, five cases were identified as outliers and consequently removed from the dataset. The final EFA sample comprised 45 male participants (21.1%) and 168 female participants (78.9%), with ages ranging from 30 to 69 years ($M = 45.05$). With respect to the number of children, 31 (14.6%) participants reported having one child, 103 (48.4%) had two children, and 79 (37.1%) had three or more children. The demographic characteristics of the EFA sample are presented in Table 1.

Table 1. Demographic Characteristics Of The Exploratory Factor Analysis (EFA) Sample

Variable		n	%
Gender	Female	168	78.9
	Male	45	21.1
Number of Children	1	31	14.6
	2	103	48.4
	3 or more	79	37.1

A total of three cases were identified as outliers during the data collection process for the CFA. These cases were subsequently excluded from the dataset. Of the remaining participants, 160 (75.5%) identified as female and 52 (24.5%) identified as male. A subsequent examination of the number of

children revealed that 111 (52.4%) parents had two children, 78 (36.8%) had three or more children, and the remaining 23 (10.8%) had one child. With respect to educational attainment, 88 (41.5%) parents reported holding a university degree. The employment status of the participants was distributed equally, with 107 (50.5%) of them being unemployed. With respect to income, 87 (41.0%) participants reported a household income level equivalent to three times the minimum wage or higher. A subsequent analysis of marital status revealed that 189 (87.9%) of the participants were married, 14 (5.6%) were divorced, and 12 (5.6%) selected the "other" option. The participants' ages ranged from 30 to 66 years, with a mean age of 44.72 years. The demographic characteristics of the confirmatory factor analysis (CFA) sample are presented in Table 2.

Table 2. Demographic Characteristics of the Confirmatory Factor Analysis (CFA) Sample

Variable		n	%
Gender	Female	160	75.5
	Male	52	24.5
Number of Children	1	23	10.8
	2	111	52.4
	3 or more	78	36.8
Educational Attainment	Middle School or Below	58	27.4
	High School	66	31.1
	University	88	41.5
Employment Status	Employed	105	49.5
	Unemployed	107	50.5
Income Level	Minimum Wage or Below	22	10.4
	Between 1 and 2 Times the Minimum Wage	47	22.2
	Between 2 and 3 Times the Minimum Wage	56	26.4
	Three Times the Minimum Wage or Higher	87	41.0
Marital Status	Married	187	88.2
	Divorced	14	6.6
	Other	11	5.2

Data Collection Tools

The research employed a total of three scales. The initial scale is the personal information form, the second is the child-to-parent violence scale developed by the authors within the scope of this study, and the third is the parental stress scale. A series of inquiries were posed to the participants, soliciting their responses regarding their experiences from the previous six months. These inquiries pertained to the CEŞÖ-e scale, a tool developed within the purview of the research study. The following section provides a detailed description of the scales in question.

Personal Information Form

The form, prepared by the authors, aimed to determine the demographic information of the participants by asking about their age, gender, and number of children.

Preparation of the Draft Form of the ÇEŞÖ-e

A measurement tool was developed to enable the assessment of child-to-parent violence from the parental perspective. The scale items were generated using the item pool of the child form that was previously prepared by Özdemir Bişkin (2023). During the formulation stage of the study, the child-oriented items were adapted for parents in collaboration with two experts. During this process, the appropriateness of the questions in the child form's item pool was discussed, and they were reformulated into a format that parents could easily understand and answer. For instance, the item expressed in the child form as "I told them to their face that I didn't have to do anything they said," was modified within the scope of the present study to "They told me to my face that they didn't have to do anything I said." To assess the extent to which the participants concurred with the items, a 4-point Likert-type scale was devised, incorporating the following rating categories: The options were as follows: "Never (1)," "Once (2)," "A Few Times (3)," and "Most of the Time (4)." In its present form, the scale was administered to 10 parents to assess its comprehensibility, and it was observed that the items were well understood.

Parental Stress Scale

The scale developed by Berry and Jones (1995) was subsequently adapted into Turkish by Aslan Gördesli and Sünbül (2021). The scale utilizes a 5-point Likert-type format, comprising 16 items that are scored from 1 (Strongly Disagree) to 5 (Strongly Agree). Conversely, higher total scores have been associated with elevated levels of parental stress. The scale under review comprises four subdimensions: parenting happiness, parental stressors, lack of control, and parental satisfaction. The scale includes seven reverse-scored items. In the present study, the Cronbach's alpha internal consistency coefficient was calculated as .82 for the overall scale, and ranged between .66 and .86 for its subdimensions.

Data Analysis

The present study employed the parent form of the child-to-parent violence scale (ÇEŞÖ-e) to assess the validity and reliability of the scale. To this end, SPSS 29.0 and AMOS 20.0 software packages were utilized to conduct the validity and reliability analyses, respectively. To establish content validity, the opinions of subject matter experts were obtained. The construct validity of the model was evaluated through Exploratory Factor Analysis (EFA) and Confirmatory Factor Analysis (CFA), while criterion-related validity was assessed using correlation analysis. To demonstrate the reliability of the scale, internal consistency and split-half reliability coefficients were calculated.

Findings

Exploratory Factor Analysis (EFA)

To ascertain the factor structure of the scale and select the scale items, an exploratory factor analysis (EFA) was performed on the remaining 213 datasets after the removal of outliers. The structural validity of the scale was assessed through the implementation of an exploratory factor analysis (EFA), which was conducted using principal component analysis with varimax rotation. In the initial phase, the analysis was confined to three subdimensions (psychological, physical, and economic) employing the 37-item form, in accordance with the child form of the scale (Özdemir Bişkin, 2023). Subsequent to the occurrence of a software error, an examination was conducted, revealing that all participants had provided the same response to item 32. Subsequent to the elimination of the aforementioned item, the

analysis was executed once more with the remaining items. Consequently, the Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) measure of sampling adequacy was determined to be .816, suggesting that the sample size was sufficient for factor analysis. The Bartlett's test of sphericity (chi-square = 3122.501, df = 630, $p < .001$) indicated that the correlations among the items were suitable for factor analysis. The preliminary analysis yielded a structure that explained 37.132% of the total variance. The extant literature indicates that the elimination of variables with low communality values results in an increase in the total explained variance (Kalaycı, 2009). Consequently, 23 items with communalities below .40 were eliminated, and the analysis was repeated. Pursuant to the analysis conducted with 13 items, it was ascertained that the third subdimension contained only a single item. Subsequent to an exhaustive review of extant literature, the decision was made to undertake a re-run of the analysis with a 2-factor structure. Two items were excluded from the analysis due to their failure to load onto any subdimension. The final analysis comprised 11 items. The EFA results are presented in Table 3.

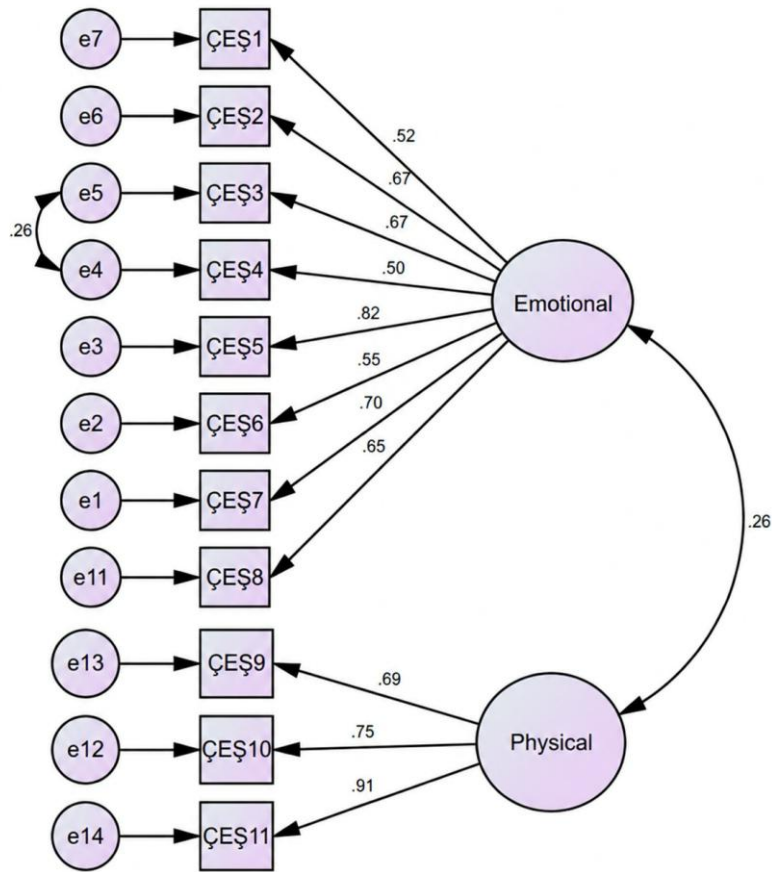
Table 3. EFA Results of the Child-To-Parent Violence Scale (ÇEŞÖ-E)

Variable	Emotional	Physical
1.	.756	
2.	.741	
3.	.722	
4.	.706	
5.	.676	
6.	.659	
7.	.652	
8.	.642	
9.		.795
10.		.750
11.		.706
Eigenvalues	3.959	2.046
Explained Variance %	35.987	18.600
Total Explained Variance	54.587	

As demonstrated in Table 3, a two-factor structure was obtained following the rotation process, with the first factor accounting for 35.987% of the variance and the second factor explaining 18.600%, which collectively account for 54.587% of the total variance. The factors were then named emotional violence and physical violence, based on the items loaded under each factor and the theoretical expectations. The findings suggest the presence of a two-factor structure within the scale, comprising 11 items (Gürbüz and Şahin, 2018).

Confirmatory Factor Analysis (CFA)

In order to validate the two-factor structure of the scale, a first-order confirmatory factor analysis (CFA) was performed using the AMOS 20.0 software package. Given the normal distribution of the data collected from 215 parents via the 4-point Likert scale, the maximum likelihood estimation method was employed. For the 2-dimensional, 11-item structure of the child-to-parent violence scale, the chi-square goodness-of-fit value was found to be significant [chi-square = 82.762, df = 42]. The analysis revealed that certain fit indices indicated an optimal fit [chi-square/df = 1.971, GFI = .93, AGFI = .90, CFI = .95, IFI = .95], while others demonstrated an acceptable fit [NFI = .90, SRMR = .065, RMSEA = .068]. The path diagram for the first-order confirmatory factor analysis (CFA) of the ÇEŞÖ-e is presented in Figure 1.

Figure 1. First-order confirmatory factor analysis structural equation model

When Figure 1 is examined, it is observed that the corrected item-total correlations range from .47 to .91. In terms of distinguishing the characteristic to be measured, these values were found to be above .30, which is consistent with the literature (Büyüköztürk, 2007). In this context, it can be stated that the item-total correlation values of the items in the scale are sufficient.

Concurrent Validity

Concurrent Validity refers to the relationship between the scores obtained from a scale and a previously developed scale. Since child-to-parent violence is expected to be positively and significantly related to parents' stress levels, the parental stress scale was used as a criterion for criterion-related validity. As a result of the Pearson correlation analysis conducted, a moderate, positive, and significant relationship was found between the variables [$r = .46, p < .001$].

Reliability

To demonstrate the reliability of the scale, internal consistency and split-half reliability coefficients were calculated using the data obtained from the EFA and CFA samples. The analysis results are presented in Table 4.

Table 4. Reliability Findings for the ÇEŞÖ-e

Variable	Internal Consistency (Cronbach Alpha)		Split-Half Reliability (Spearman-Brown)	
	EFA	CFA	EFA	CFA
ÇEŞÖ-e	.83	.82	.80	.80
Emotional Violence	.85	.83	.85	.83
Physical Violence	.66	.82	.73	.86

A thorough examination of Table 4 indicates that the internal consistency coefficients for the overall scale are .83 for the EFA data and .82 for the CFA data. The split-half reliability coefficients are .80 for both datasets. Gürbüz and Şahin (2018) observe that, while the conventional threshold for reliability is .70, this criterion can be attenuated to .60 in scale development studies. A thorough examination of the comprehensive matrix reveals that all coefficients surpass the .70 threshold, with the notable exception of the Physical Violence subdimension, which yielded a coefficient of .66 based on the EFA dataset. The fact that this value remains above .60, coupled with a robust coefficient of .82 in the subsequent analysis conducted with the CFA data, demonstrates that the internal consistency of the respective subdimension is highly sufficient.

Discussion and Conclusion

The objective of this study was to adapt the Child-to-Parent Violence Scale, originally developed by Özdemir Bişkin (2023), and establish a valid and reliable parental form. In this context, parents with children older than 11 years of age were requested to respond to the scale items by evaluating the events they had experienced within the past six months. Pursuant to the findings of the analysis, the 11-item scale was segmented into two subdimensions: emotional violence and physical violence. Emotional violence is defined as the exertion of control over another individual through the exploitation of their emotions. Scale items such as "Did not show me affection" and "Blamed me for what happened to them" are evaluated under the rubric of emotional violence. Conversely, the physical violence subdimension encompasses items such as "Slapped me," "Punched/kicked me," and "Hit me with an object that could cause injury" (Özdemir Bişkin, 2023). The analysis results confirmed the cultural and linguistic suitability of this scale for Turkish culture. In accordance with psychometric standards, the item factor loadings were determined to exceed .30, and the fit indices derived from the model generated by the confirmatory factor analysis were within acceptable ranges. The scale was developed as a 4-point Likert-type instrument, with responses ranging from "1 = Never" to "4 = Most of the time." Conversely, higher total scores on the scale are indicative of a higher prevalence of experienced child-to-parent violence.

A review of the extant literature reveals that the Child-to-Parent Aggression Questionnaire (CPA-p), recently developed by Monks et al. (2026), shares significant similarities with the ÇEŞÖ-e. The primary similarity between the two scales lies in their subdimensions, as both instruments feature components of physical and psychological violence. In addition, both instruments underwent validation through Exploratory Factor Analysis (EFA) and Confirmatory Factor Analysis (CFA). In this context, the scale's psychometric strength is underscored by its high internal consistency coefficients and a high level of criterion-related validity according to accepted threshold values. The fundamental point of divergence between the scales lies in the core construct intended for measurement. The ÇEŞÖ-e places particular emphasis on the notion of "violence" and is rooted in the structural underpinnings of violent behavior. While every act of violence can be conceptualized as a form of aggression, not every aggressive act

constitutes violence. Aggression is typically contextual and is expressed with the immediate intent to cause harm. In contrast, violence operates through a power imbalance or an effort to establish systematic control. Within this theoretical framework, the behaviors exhibited by children under the age of 11, particularly during the pre-adolescent phase, can be interpreted as manifestations of aggression. However, when these behaviors are conceptualized as manifestations of violence, both during and following the adolescent period, a more comprehensive and theoretically robust framework emerges. Another salient point of divergence is "negative affect," which constitutes the third subdimension of the CPA-p. This subdimension has been introduced as a distinct and innovative approach within contemporary literature. It differs fundamentally from the "core violence" dimensions that the ÇEŞÖ-e purports to measure. Consequently, although exploring parents' negative affect within the scope of the ÇEŞÖ-e could delineate their negative affect levels, integrating this phenomenon would inadvertently shift the target construct entirely beyond the conceptual boundaries of the "violence" dimension.

The establishment of 11 years as the lower age threshold for the ÇEŞÖ-e, in conjunction with the absence of an upper age limit, is in alignment with the developmental stages of children. Specifically, while conflicts occurring prior to the formal operational stage are frequently conceptualized as developmental normativities inherent to childhood, the deliberate manifestation of violence rather than mere aggression in children aged 11 and older clearly distinguishes this instrument from the CPA-p. This distinction constitutes the primary significance of its development. Additionally, the scale's ability to operationalize child-to-parent violence within a dyadic framework is a crucial factor that reinforces its importance. Domestic relationships are predicated on dynamic and bidirectional interdependence, wherein family members mutually shape one another's behaviors. Consequently, the phenomenon of child-to-parent violence cannot be considered merely an impulsive act committed by the child or a state of passive victimization for the parent. Rather, it represents a relational crisis co-constructed by the perceptions, attitudes, and historical interaction patterns of both parties. Developed as a counterpart to the Child Form of the Child-to-Parent Violence Scale by Özdemir Bişkin (2023), the ÇEŞÖ-e—when utilized concurrently with the child form in dyadic research—enables researchers to obtain methodologically more coherent and reliable outcomes across identical items and dimensions. This dyadic approach paves the way for contemporary analytical methods in the literature, such as the Actor-Partner Interdependence Model (APIM), which makes it possible to simultaneously test the effect of a child's perception of violence on parental psychological well-being (and vice versa). Additionally, the notable absence of the economic dimension within the factor structure of the ÇEŞÖ-e, in contrast to the child form, is a noteworthy psychometric finding. The statistical non-clustering of the economic violence dimension in the parental form, despite its distinct differentiation in the child form, can be explained by parents' psychological reluctance to label their children's behaviors—such as financial coercion, threats, or the unauthorized taking of money—directly as acts of "economic violence." The extant literature suggests that parents frequently rationalize their children's persistent or aggressive demands regarding material resources as an intrinsic parental obligation to provide or as the immature, egoistic desires of the child. This tendency is observed to the extent that parents fail to recognize such demands within a cycle of violence. This socio-psychological rationalization provides the foundational justification for why the economic dimension, which is explicitly present in the child form, did not emerge as an independent factor in the parental form.

In this context, the scale's emergence with two subdimensions (emotional and physical) diverges from the results obtained from the child form developed by Özdemir Bişkin (2023). Indeed, when child-to-parent violence is examined from the child's perspective, it manifests in three subdimensions

(emotional, physical, and economic). As previously elucidated, the research conducted by Cottrell (2001) yielded findings consistent with those of Özdemir Bişkin (2023). Consequently, the observation that the structure, which comprises three dimensions in children, reduces to two dimensions in parents, indicates that violence is conceptualized and evaluated differently from the parental perspective. The fundamental rationale for this divergence is intricately linked to the "economic power asymmetry" and the "threshold of violence perception" between the parties. It is noteworthy that children may perceive their own aggressive attitudes, developed in response to domestic economic restrictions or unauthorized taking of parental money, as a quest for power and rights. Consequently, they may regard this as an act of economic harm. Conversely, given that parents occupy the hierarchical position of controlling and providing financial resources, they may perceive these actions not as an "abuse of power (violence)," but rather as a manageable "behavioral problem" or "lack of discipline." In other words, the perception threshold of violence among parents may be sufficiently elastic to exclude economically driven manipulations. Parents might only define an act as violence when they experience acute physical harm or direct emotional depletion. This perceptual asymmetry can be conceptualized as one of the fundamental underlying mechanisms that facilitate the validation of the same phenomenon with distinct factor structures in the child and parent forms.

In summary, the Parent Form of the Child-to-Parent Violence Scale is a valid and reliable instrument capable of explaining this specific type of violence from the parental perspective. The scale is expected to facilitate the measurement of child-to-parent violence levels through the lens of Turkish parents. Additionally, the scale is poised to benefit researchers due to its brevity and concise item structure, which significantly enhances its clinical utility, usability, and time-efficient analysis. Additionally, this instrument offers a robust methodological tool not only for descriptive screening surveys but also for contemporary dyadic and experimental research targeting the operational dynamics of domestic conflicts. This bidirectional assessment capability establishes a strategic foundation in clinical applications, enabling family therapists and psychological counselors to identify perceptual discrepancies between parents and children. Consequently, it provides a solid empirical groundwork for testing the efficacy of family-oriented intervention and prevention programs, such as parental guidance and anger management training.

Limitations and Suggestions for Future Research

While the findings of this study offer crucial insights for future research, they must be interpreted in light of certain methodological limitations. The most salient limitation of this study is the skewed gender demographic within the sampled parents. Given that the majority of the participants were female/maternal parents, the current data set does not provide a comprehensive representation of child-to-parent violence perceptions from the paternal perspective. In the interest of ensuring a well-distributed sample in future studies, a priority should be placed on achieving demographic balance. This will facilitate gender-specific analyses, thereby allowing researchers to investigate the prevalence and distinct dynamics of child-to-parent violence within a broader gender context.

Secondly, the data collected for this study exclusively reflect the parental perspective on child-to-parent violence. Given the inherently interdependent nature of domestic relationships, conducting future dyadic research with paired parent-child samples would allow for a simultaneous examination of this violence from both standpoints. This methodological approach will, consequently, enable researchers to acquire more precise, comprehensive, and holistic conclusions.

Thirdly, a further limitation stems from the possibility that the responding parents may have exhibited social desirability bias, given that the data focus on the phenomenon of "domestic violence," which is a highly sensitive and stigmatizing topic. Idealized societal roles and the intense desire for social approval have been shown to influence parents' reporting of their children's violent behaviors and their own negative reactions. Parents may also overreport harmonious family dynamics in order to project an image of successful parenting. This dual tendency underscores the necessity for future research to incorporate dedicated social desirability scales into the data collection process or to triangulate the data through qualitative interviews.

Finally, the characteristics of the sample and its geographic distribution pose a limitation regarding the generalizability of the findings on a universal scale. Given that the present measurement instrument was evaluated exclusively within the context of Turkish culture and a specific geographic region, it is recommended that future studies include samples from diverse socio-economic backgrounds to enhance generalizability. In addition, it is recommended that subsequent cross-cultural adaptation studies assess the validity and reliability of the scale's performance across diverse cultural contexts.

Conflict Declaration and Ethical Statement

The authors declare that there is no conflict of interest with any other individuals or institutions regarding the research. This study was conducted with the approval of Burdur Mehmet Akif Ersoy University Non-Interventional Clinical Research Ethics Committee's decision dated 01.10.2025, meeting number 2025/10, and decision number GO 2025/2093.

References

- Berry, J. O., & Jones, W. H. (1995). The parental stress scale: Initial psychometric evidence. *Journal of Social and Personal Relationships*, 12(3), 463-472.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Calvete, E., Gámez-Guadix, M., Orue, I., Gonzalez-Diez, Z., Lopez de Arroyabe, E., Sampedro, R., ... Borrajo, E. (2013). Brief report: The adolescent child-to-parent aggression questionnaire: An examination of aggressions against parents in Spanish adolescents. *Journal of Adolescence*, 36, 1077-1081. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2013.08.017>
- Cano-Lozano, M. C., León, S. P., & Contreras, L. (2021). Child-to-parent violence: Examining the frequency and reasons in Spanish youth. *Family Relations*, 70(4), 1132-1149. <https://doi.org/10.1111/fare.12567>
- Contreras, L., Bustos-Navarrete, C., & Cano-Lozano, M. C. (2019). Child-to-parent violence questionnaire (CPV-Q): Validation among Spanish adolescents. *International journal of clinical and health psychology : IJCHP*, 19(1), 67-74. <https://doi.org/10.1016/j.ijchp.2018.09.001>
- Contreras, L., León, SP ve Cano-Lozano, MC (2020). Assessing child-to-parent violence with the child-to-parent violence questionnaire, parents' version (CPV-Q-P): Factor structure, prevalence, and reasons. *Frontiers in Psychology*, 11:604956. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.604956>
- Cottrell, B. (2001). *Parent abuse: The abuse of parent by their teenage children*. Ottawa: Family Violence Prevention Unit, Health Canada.
- Edenborough, M., Wilkes, L. M., Jackson, D., & Mannix, J. (2011). Development and validation of the child-to-mother violence scale. *Nurse Researcher*, 18(2), 63-76. <https://doi.org/10.7748/nr2011.01.18.2.63.c8285>

- Gallego, R., Novo, M., Fariña, F. & Arce, R. (2019). Child-to-parent violence and parent-to-child violence: A meta-analytic review. *European Journal of Psychology Applied to Legal Context* 11(2), 51-59. <https://doi.org/10.5093/ejpalc2019a4>.
- Gördesli, M. A., & Sünbül, Z. A. (2021). The psychometric properties of parental stress scale-Turkish Form. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 11(61), 199-213.
- Gürbüz, S., & Şahin, F. (2018). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri: Felsefe, yöntem, analiz* (5. baskı). Seçkin Yayınları.
- Harbin, H. T., & Madden, D. J. (1979). Battered parents: a new syndrome. *The American Journal of Psychiatry*, 136(10), 1288-1291.
- Harries, T., Curtis, A., Skvarc, D., Walker, A., & Mayshak, R. (2023). The child-to-parent violence functions scale (CPV-F): Development and validation. *Journal of Family Violence*, 38(7), 1287-1301. <https://doi.org/10.1007/s10896-022-00425-2>
- Holmbeck, G. N., & Hill, J. P. (1988). Storm and stress beliefs about adolescence: Prevalence, self-reported antecedents, and effects of an undergraduate course. *Journal of Youth and Adolescence*, 17(4), 285-306. <https://doi.org/10.1007/BF0153761>
- Kalaycı, Ş. (2009). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri* (4. baskı). Asil Yayın Dağıtım .
- Krug, E. G., Mercy, J. A., Dahlberg, L. L., & Zwi, A. B. (2002). The world report on violence and health. *The Lancet*, 360(9339), 1083-1088. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(02\)11133-0](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(02)11133-0)
- Monks, C. P., Tsermensele, S., & Thompson, T. (2026). Development and psychometric properties of the child-to-parent aggression parent-report (CPA-p). *Journal of Child and Family Studies*, 1-8. <https://doi.org/10.1007/s10826-026-03287-0>
- Oksuz, A., & Öğretir Özçelik, A. D. (2025). Ergenden ebeveyne şiddet ölçeği: Bir ölçek uyarlama çalışması. *Ondokuz Mayıs University Journal of Education Faculty*, 44(1), 41-70. <https://doi.org/10.7822/omuefd.1423438>
- Özdemir-Bişkin, S. (2023). Development of child to parent violence scale (CPV-S): Investigating psychometric properties in Turkish adolescents. *Research on Education and Psychology (REP)*, 7(Special Issue 2), 478-493. <https://doi.org/10.54535/rep.1362040>
- Pereira, R., Loinaz, I., del Hoyo-Bilbao, J., Arrospide, J., Bertino, L., Calvo, A., ... & Gutiérrez, M. M. (2017). Proposal for a definition of filio-parental violence: Consensus of the Spanish Society for the Study of FilioParental Violence (SEVIFIP). *Papeles Del Psicólogo*, 38(3), 216-223. <https://doi.org/10.23923/pap.psicol2017.2839>

Authors' Declaration of Contribution

In this section, the contributions of the authors to the research process should be briefly explained.